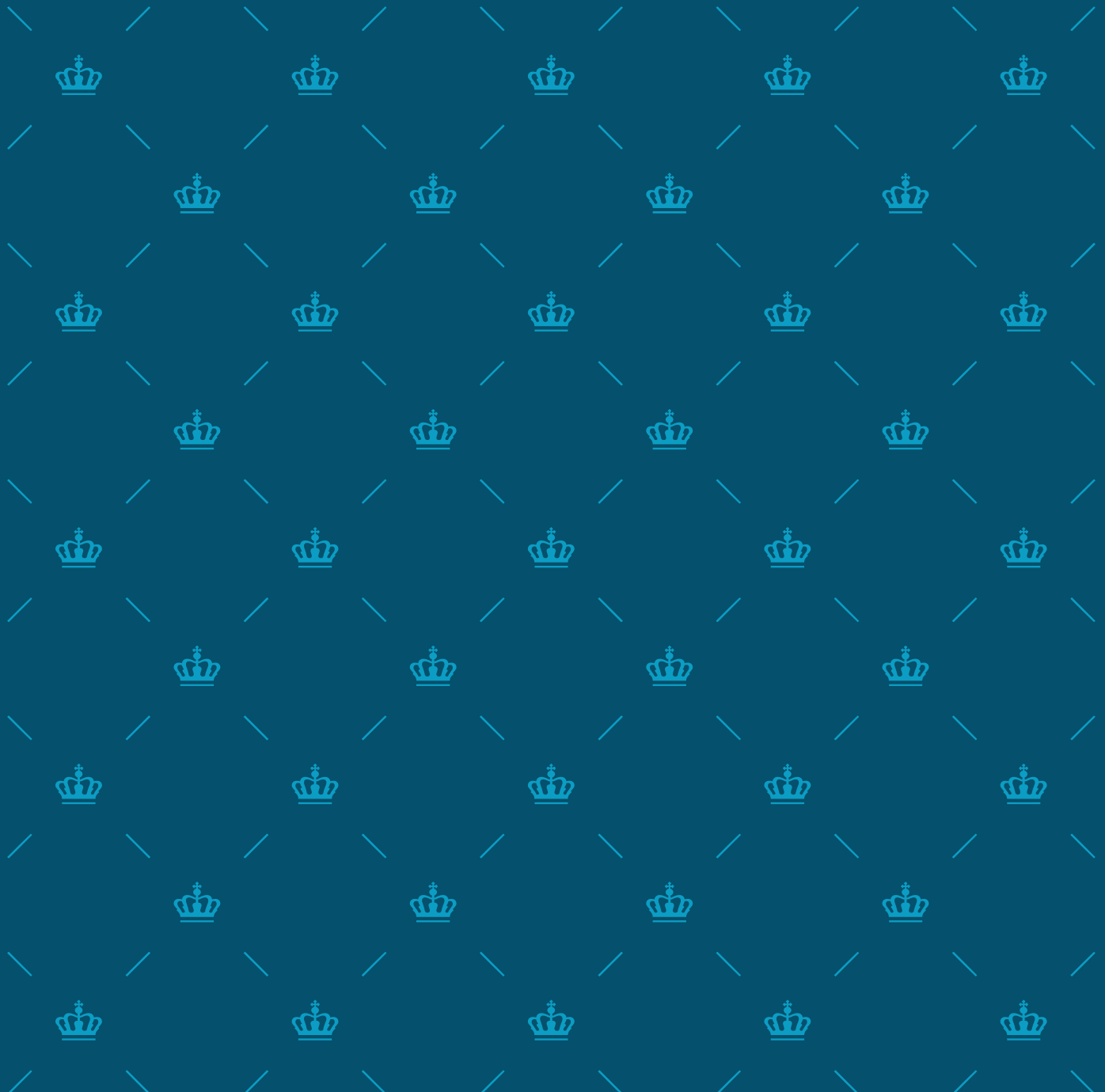

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Medborgerskab 2017

Notat nr. 4: Efterkommeres holdninger adskiller sig fra indvandreres og personer med dansk oprindelses holdninger

Efterkommeres holdninger adskiller sig fra indvandreres og personer med dansk oprindelses holdninger

Notatet belyser efterkommeres holdninger til en række spørgsmål om bl.a. ytrings-, religions- og forsamlingsfrihed. Notatet bygger på svarene fra Medborgerskabsundersøgelsen 2017, som viser, at efterkommeres holdninger på flere områder divergerer fra både indvandreres og personer med dansk oprindelse. Notatet tager udgangspunkt i de holdningsspørgsmål, hvor efterkommere tydeligt adskiller sig fra indvandrere og personer med dansk oprindelse.

1. Hovedpointer

- Efterkommere mener i højere grad end indvandrere og personer med dansk oprindelse, at alle mennesker i Danmark skal have mulighed for at udøve deres religion og bære religiøse symboler (tabel 1).
- Efterkommere mener i højere grad end indvandrere og personer med dansk oprindelse, at alle grupper – uanset yderligtgående holdninger – har ret til at mødes og tale deres sag (tabel 2).
- Efterkommere mener i mindre grad end indvandrere og personer med dansk oprindelse, at man bør melde kriminelle handlinger til politiet, selvom det er i strid med den danske lovgivning (tabel 3).
- Efterkommere mener i mindre grad end indvandrere og personer med dansk oprindelse, at man på tværs af disse tre grupper, har ret til at kritisere hinandens måde at leve på (tabel 4 og 5).

Gruppen af efterkommere, som er dette notats fokus, er født i Danmark, og adskiller sig fra indvandrergruppen ved gennemgående at være yngre, og have en anderledes nationalitetssammensætning end indvandrergruppen. Der er en overvægt af efterkommere fra de første store indvandringslande. Gruppen af indvandrere og efterkommere er således ikke helt sammenlignelige i forhold til alder og etnisk baggrund, hvilket kan have en vis betydning for de fundne forskelle i holdninger. Som det fremgår af tabel 6, udgør efterkommere en relativ lille andel af den samlede gruppe af svarpersoner.

2. Baggrund

Hvert år gennemfører Udlændinge- og Integrationsministeriet en spørgeskemaundersøgelse med fokus på indvandrere og efterkommeres medborgerskab. I Medborgerskabsundersøgelsen 2017 er der særligt fokus på nydanskernes værdier og holdninger. I dette notat fokuseres på efterkommeres holdninger til spørgsmål om frihed til bl.a. at udøve religiøse ritualer og at forsamle sig. Læs nærmere om Medborgerundersøgelsen 2017 i appendiks og se notatet Baggrundstabeller fra Medborgerskabsundersøgelsen 2017 på uim.dk.

3. Frihed til at udøve religiøse ritualer, bære religiøse symboler og forsamle sig

Tabel 1: Om friheden til at udøve sin religion, at bære religiøse symboler, procent

Hvor enig eller uenig er du i det følgende udsagn: Det er vigtigt, at alle mennesker i Danmark har mulighed for frit at udøve deres religiøse ritualer og bære religiøse symboler.					
	Helt enig	Delvis enig	Hverken enig eller uenig	Delvis uenig	Helt uenig
Danskere	27%	32%	10%	17%	14%
Indvandrere	54%	27%	8%	6%	6%
Efterkommere	76%	15%	5%	3%	3%

Anm.: Der afrundes til hele procenter, hvorfor rækker ikke altid summer til 100 %. χ^2 -test med p-værdi mindre end 0,0001.

Det bør her bemærkes at 6% af indvandrere har svaret "ved ikke".

Tabel 2: Om retten til at mødes og tale sin sag uanset yderligtgående holdninger, procent

I hvilken grad mener du, at alle grupper - også grupper med yderligtgående holdninger - bør have ret til at holde møder og tale deres sag?				
	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke
Danskere	21%	35%	27%	16%
Indvandrere	30%	35%	19%	17%
Efterkommere	40%	37%	14%	8%

Anm.: Der afrundes til hele procenter, hvorfor rækker ikke altid summer til 100 %. χ^2 -test med p-værdi mindre end 0,0001.

Det bør her bemærkes at 14% af indvandrere og efterkommere har svaret "ved ikke".

4. Normer og traditioner i forhold til den danske lovgivning

Tabel 3: Om at involvere politiet i kriminelle handlinger eller løse dem internt, procent

Hvor enig eller uenig er du i, at sociale, kulturelle og/eller religiøse traditioner og normer skal følges, selv om de kan være ulovlige i Danmark: Det er i orden ikke at melde kriminelle handlinger til politiet, men at løse dem internt.					
	Helt enig	Delvis enig	Hverken enig eller uenig	Delvis uenig	Helt uenig
Danskere	4%	7%	6%	11%	73%
Indvandrere	6%	8%	7%	9%	70%
Efterkommere	5%	12%	14%	14%	54%

Anm.: Der afrundes til hele procenter, hvorfor rækker ikke altid summer til 100 %. χ^2 -test med p-værdi mindre end 0,0001.

Det bør her bemærkes at 16% af indvandrere og efterkommere har svaret "ved ikke".

5. Om retten til at kritisere andres måde at leve på

Tabel 4: Om indvandreres ret til at kritisere danskernes måde at leve på, procent

Hvor enig eller uenig er du i at... Indvandrere har ret til at kritisere danskernes måde at leve på?					
	Helt enig	Delvis enig	Hverken enig eller uenig	Delvis uenig	Helt uenig
Danskere	27%	23%	9%	12%	29%
Indvandrere	29%	20%	10%	10%	31%
Efterkommere	18%	15%	14%	15%	38%

Anm.: Der afrundes til hele procenter, hvorfor rækker ikke altid summer til 100 %. χ^2 -test med p-værdi mindre end 0,0001.

Det bør her bemærkes at 7% af indvandrere har svaret "ved ikke".

Tabel 5: Om personer med dansk oprindelses ret til at kritisere indvandreres måde at leve på, procent

Hvor enig eller uenig er du i at... Personer med dansk baggrund har ret til at kritisere indvandreres måde at leve på?					
	Helt enig	Delvis enig	Hverken enig eller uenig	Delvis uenig	Helt uenig
Danskere	32%	29%	12%	15%	12%
Indvandrere	32%	24%	10%	10%	24%
Efterkommere	18%	15%	16%	15%	36%

Anm.: Der afrundes til hele procenter, hvorfor rækker ikke altid summer til 100 %. χ^2 -test med p-værdi mindre end 0,0001. Det bør her bemærkes at 6% af indvandrere har svaret "ved ikke".

6. Appendiks

6.1 Om spørgeskemaundersøgelsen

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i en årrække lavet årlige spørgeskemaundersøgelser, der belyser indvandrere og efterkommeres medborgerskab i Danmark. Spørgsmålene og spørgeteknikkerne er gennem tiden udviklet i samarbejde med professor Jørgen Goul Andersen, professor Peter Gundelach og direktør Esther Nørrgård-Nielsen. Undersøgelsen er gennemført af Danmarks Statistiks surveyafdeling som en kombination af internetspørgeskema og telefoninterview (mixed-mode).

6.2 Undersøgelsens deltagere

Medborgerskabsundersøgelsens deltagere er både nydanskere og personer med dansk oprindelse i alderen 18 år og derover. Gruppen af nydanskere omfatter indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse. Indvandrerne i undersøgelsen har haft mindst tre års opholdstid i Danmark.

Undersøgelsen i 2017 er baseret på en repræsentativ, stratificeret stikprøve, hvor svarpersonerne er tilfældigt udvalgt i et aktuelt CPR-register. Stratificeret betyder her, at der udtrækkes fra tre strata, som har forskellige udvalgsandsynligheder. De tre strata er 1) nydanskere 18-29 år, 2) nydanskere 30+ år og 3) dansk oprindelse.

Tabel 6: Antal besvarelser og svarprocenter, 2012-2017, antal og procent

	2012	2013	2014	2016	2017		
	Antal	Antal	Antal	Antal	Svarprocent	Antal	Svarprocent
Nydanskere 18-29 år	753	608	652	519	37,3	649	41,8
Nydanskere 30+ år	1.199	1.030	945	811	41,9	970	47,3
Dansk oprindelse	657	636	618	639	59,2	1058	60,3
I alt	2.609	2.274	2.215	1.969		2.677	

Kilde: Udlændinge og Integrationsministeriets Medborgerskabsundersøgelser.

Anm.: Af de 649 nydanskere mellem 18 og 29 år i 2017-undersøgelsen er 359 indvandrere og 290 er efterkommere. Af de 970 nydanskere over 30 år i 2017-undersøgelsen er 923 indvandrere og 47 er efterkommere.

6.3 Repræsentativitet i undersøgelsen

Der er en række særlige udfordringer forbundet med at gennemføre spørgeskemaundersøgelser blandt etniske minoriteter. Som SFI har påpeget betyder dette, at der er

undergrupper, som er vanskelige at få til at svare på en spørgeskemaundersøgelse (SFI 2017).

For at øge svarprocenten er der i år gjort en række ekstra tiltag, herunder udsendelse af ekstra rykkerbreve oversat til 7 forskellige sprog, digital opfølgning, udlodning af præmier for svar mv.

For at sikre repræsentativiteten i analysen er der desuden anvendt såkaldt vægtet data. Vægtet data betyder, at alle svarpersoner er vægtet efter deres andel i befolkningen, således at besvarelser fra grupper, som er overrepræsenterede i undersøgelsen, vægtes ned, mens besvarelser fra de underrepræsenterede grupper vægtes op. Data er vægtet på baggrund af alder, køn, disponibel indkomst, uddannelse og sprog. Strataet med personer med dansk oprindelse er vægtet med landsdel i stedet for sprog og socioøkonomisk status i stedet for disponibel indkomst.

Foruden en høj svarprocent er det vigtigt at sikre, at kvaliteten af de svar, man modtager også er høj. Derfor rettes der en særlig opmærksomhed på spørgsmål, hvor mere end 5 % af respondenter har svaret "ved ikke" eller "ønsker ikke at svare". Disse spørgsmål anmærkes i analysen.